

EUROPA-KOMMISSIONEN

Generaldirektoratet for Beskæftigelse, Sociale Anliggender, Arbejdsmarkedsforhold og Ligestilling
Den Europæiske Socialfond, opfølgning af indsatsen på nationalt plan I og koordinering
Revision, kontrol og evaluering

Generaldirektoratet for Regionalpolitik
Politikkordinationering
Audit

**Artikel 11, stk. 3, litra b), i forordning (EF) nr. 1081/2006, som
ændret ved forordning (EF) nr. 396/2009**
**Artikel 7, stk. 4, i forordning (EF) nr. 1080/2006, som ændret ved
forordning (EF) nr. 397/2009**

Indirekte omkostninger angivet efter standardsatser
Omkostninger efter en standardsats beregnet på grundlag af
standardskalaen for enhedsomkostninger
Faste beløb

INDLEDNING

KAPITEL I: Indirekte omkostninger angivet efter standardsatser

KAPITEL II: Omkostninger efter en standardsats beregnet på grundlag af standardskalaen for enhedsomkostninger

KAPITEL III: Faste beløb

KAPITEL IV: Fælles horisontale bestemmelser

BILAG: Relevante lovbestemmelser

ANSVARSKRIVELSE:

Dette er et dokument udarbejdet af Kommissionens tjenestegrene med ansvar for strukturfondene. Inden for rammerne af gældende EU ret giver det teknisk vejledning til offentlige myndigheder, aktører, modtagere eller potentielle modtagere og andre organer, der er involveret i overvågning, kontrol eller gennemførelse af samhørighedspolitikken, om hvordan man skal fortolke og anvende EU-reglerne på dette område. Formålet med arbejdsdokumentet er at offentliggøre Kommissionens tjenestegrenes forklaringer og fortolkninger af disse regler med henblik på at lette gennemførelsen af operationelle programmer og at fremme god praksis. Denne vejledning

berører dog ikke EU-Domstolens og Rettens fortolkninger eller udformningen af Kommissionens beslutningspraksis.

INDLEDNING

I 2006 blev en betydelig forenkling indført i 2007-2013 ESF-forordningen¹, der gjorde det muligt for medlemsstaterne at angive indirekte omkostninger efter en standardsats, op til 20 % af de direkte omkostninger ved en operation. Forenklingen i forbindelse med standardsatser for indirekte omkostninger blev hilst velkommen af alle berørte parter, herunder Den Europæiske Revisionsret.

I sin årsberetning for 2007 har Den Europæiske Revisionsret bemærket, at de fleste fejl fundet i udgifter til strukturelle tiltag til dels skyldes de komplicerede juridiske og gennemførelsesmæssige rammer. Af denne grund anbefales det at forenkle "*grundlaget for beregningen af støtteberettigede omkostninger og i større omfang gøre brug af faste beløb eller faste satser i stedet for at godtgøre "faste omkostninger"*"². Finansforordningen vedrørende De Europæiske Fællesskabers almindelige budget og gennemførelsesbestemmelserne hertil³ giver allerede mulighed for en sådan tilgang til direkte administrationsudgifter.

I november 2008 offentliggjorde Kommissionen en meddelelse om en europæisk økonomisk genopretningsplan⁴, som opfordrede til en styrkelse af investeringer for at stimulere Europas økonomi. Med henblik herpå bør gennemførelsen af strukturfondene fremskyndes. Kommissionen forpligtede sig til at foreslå en række foranstaltninger, der bl.a. tager sigte på "at udvide antallet af muligheder for støtteberettigede udgifter efter standardsats for alle fondene"⁵.

I den forbindelse fremsatte Kommissionen et forslag til ændring af artikel 11 i forordning (EF) nr. 1081/2006 (ESF-forordningen) om indførelse af muligheden for at anvende omkostninger efter en standardsats beregnet på grundlag af standardskalaer for enhedsomkostninger og tilskud i form af faste beløb. Forslaget blev vedtaget den 26. november 2008. Under forhandlingerne erklærede Kommissionen sig villig til at udvide anvendelse af standardsats for indirekte omkostninger, standardskalaer for faste enhedsomkostninger og tilskud i form af faste beløb til EFRU ved en ændring af artikel 7 i forordning (EF) nr. 1080/2006 (EFRU-forordningen).

Derfor omfatter ESF-forordningen, som ændret ved forordning (EF) nr. 396/2009⁶, og EFRU-forordningen, som ændret ved forordning (EF) nr. 397/2009⁷, for begge fonde samme mulighed for

---

¹ Artikel 11, stk. 3, litra b), i forordning (EF) nr. 1081/2006,

² Den Europæiske Unions Tidende C 286, bind 51, af 10. november 2008 "Revisionsretten - årsberetning fra Revisionsretten om gennemførelsen af budgettet for regnskabsåret 2007 sammen med institutionernes svar", kapitel 2, afsnit 42.

³ Artikel 108a i forordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002 som ændret ved forordning (EF, Euratom) nr. 1995/2006, artikel 180a i forordning (EF, Euratom) nr. 2342/2002 som ændret ved forordning (EF, Euratom) nr. 478/2007

⁴ Meddelelse fra Kommissionen til Det Europæiske Råd om en europæisk økonomisk genopretningsplan, KOM (2008) 800 endelig, 26.11.2008.

⁵ Se fodnote 1.

⁶ EUT L 126 af 21.5.2009, s. 1.

⁷ EUT L 126 af 21.5.2009, s. 1.

at anvende standardsats for indirekte omkostninger, standardskalaer for faste enhedsomkostninger og faste beløb.

Disse bestemmelser er et vigtigt skridt i retning af forenkling. Erfaringer i medlemsstaterne har vist, at en stor del af den dokumentation, der kontrolleres af inspektører og revisorer er nødvendige for at retfærdiggøre en mindre del af udgifterne. Det betyder, at en stor del af de menneskelige ressourcer og den administrative indsats, der er involveret i forvaltningen af strukturfondene, absorberes i akkumulering og kontrol af dokumenter snarere end en fokusering på gennemførelsen af de politiske målsætninger. Det forventes, at anvendelsen af bestemmelserne om forenklede omkostninger inden for rammerne af EFRU og ESF vil lette den administrative byrde for støttemodtagere og ledende organer og vil bidrage til en både mere effektiv og korrekt brug af fondene.

1. FORMÅLET MED ARBEJDSDOKUMENTET

Dette arbejdsdokument er blevet udarbejdet af Kommissionens tjenestegrene med ansvar for strukturfondene i samråd med medlemmerne af ESF's tekniske arbejdsgruppe og Koordinationsudvalget for Fondene (COCOF). Det afspejler drøftelserne med de nationale myndigheder i COCOF's tekniske seminarer om forenklede omkostninger (19. februar, 23. marts, 30. april, og udelukkende vedrørende ETC-programmer, den 29. juni 2009) og i forbindelse med seminaret "Uddannelse af underviserne" (9. juni 2009).

Det giver teknisk vejledning om de indirekte omkostninger angivet efter en standardsats, om omkostninger efter en standardsats beregnet på grundlag af standardskalaer for enhedsomkostninger og om faste beløb (i det følgende benævnt "metoden med forenklede omkostninger"). Dette arbejdsdokument er rettet til de offentlige myndigheder, programledere og revisorer, modtagere eller potentielle modtagere og andre organer, der er involveret i gennemførelse, forvaltning, overvågning og kontrol af samhørighedspolitikken. Formålet med arbejdsdokumentet er at give vejledning med henblik på at lette anvendelsen af forenklede omkostninger, hvor det er hensigtsmæssigt og at mindske den juridiske usikkerhed og økonomiske risiko for modtagerne.

Sideløbende hermed tilskynder det til god praksis takket være eksempler, der har til formål at illustrere de vigtigste punkter i gennemførelsen og at præsentere et par muligheder for, hvordan artikel 11, stk. 3, litra b), i forordning (EF) nr. 1081/2006 og artikel 7, stk. 4, i forordning (EF) nr. 1080/2006, kunne gennemføres. De eksempler, der præsenteres i dette arbejdsdokument er kun vejledende: Det, at de anvendes, udgør ikke et krav eller en anbefaling til at bruge dem i forbindelse med gennemførelsen af 2007-2013 perioden for operationelle programmer (OP), selv for lignende operationer.

2. BEHOVET FOR EN REVISIONSTILGANG

Brug af metoden med forenklede omkostninger er et koncept med stor betydning for styring og kontrol af strukturfondene. Alle involverede aktører bliver nødt til at tilpasse deres arbejdsmetoder og fremgangsmåder for at opnå de positive virkninger af forenkling, uden at det går ud over lovligheden og den formelle rigtighed af udgifterne.

Fra et revisionssynspunkt udgør bestemmelserne i artikel 11, stk. 3, litra b), i forordning (EF) nr. 1081/2006, som ændret ved forordning (EF) nr. 396/2009, og artikel 7, stk. 4, i forordning (EF) nr. 1080 / 2006, som ændret ved forordning (EF) nr. 397/2009, en afvigelse fra princippet om faktiske omkostninger. Standardsatser og faste beløb betyder anvendelse af cirkaomkostninger baseret for eksempel på gennemsnit og undersøgelser af historiske data eller markedspriserne. Det ligger i sådanne faste satser, at de måske ved visse lejligheder overkompenserer eller "underkompenserer" omkostningerne ved de støttede operationer. Revisorer bliver nødt til at

fokuserer mere på output end på input og udgifter til projekter. Det er vigtigt, at Kommissionens revisorer gør deres revisionsmetoder så gennemsigtige som muligt for denne nye metode med forenkede omkostninger, for at give medlemsstaterne, dvs. forvaltningsmyndighederne, atteringsmyndigheder, revisionsmyndigheder, formidlende organer og støttemodtagere, tillid til, at de kan gå videre med anvendelsen af disse begreber uden tøven og usikkerhed.

Det er ligeledes vigtigt, at de nationale revisionsmyndigheder og Kommissionens revisorer opretholder en fælles strategi for revisionen af standardsatser for indirekte omkostninger, standardkalkuler for enhedsomkostninger og faste beløb for at sikre en ensartet behandling, når der drages konklusioner om lovlighed og formel rigtighed af de anmeldte udgifter. Af denne grund opfordres medlemsstaternes revisionsmyndigheder til at benytte samme fremgangsmåde, når de foretager revisionen af denne metode med forenkede omkostninger.

3. GENERELLE PRINCIPPER FOR NATIONALE REGLER OM STØTTEBERETTIGELSE

For programmeringsperioden 2007-2013 fastsættes reglerne om støtteberettigelse på nationalt niveau, jf. dog undtagelsen i de særlige forordninger om de enkelte fonde (artikel 56, stk. 4, i forordning (EF) nr. 1083/2006). De skal dække samtlige udgifter, der anmeldes under det operationelle program. Desuden har *"forvaltningsmyndigheden [...]ansvaret for forvaltning og gennemførelse af det operationelle program i overensstemmelse med princippet om forsvarlig økonomisk forvaltning"* (artikel 60 i forordning (EF) nr. 1083/2006) og har mulighed for at anvende strengere regler end dem, der er fastsat indenfor de gældende europæiske retlige rammer.

Derfor bør forvaltningsmyndighederne fastlægge og dokumentere reglerne om støtteberettigelse for ESF og EFRU, på et passende niveau (nationalt, regionalt, lokalt pr. OP), gøre dem tilgængelige for potentielle modtagere, og påvise, at alle relevante regler i beslutninger om tilskud⁸ er overholdt. Som en del af disse regler bør indgå rammerne for anvendelsen af artikel 11, stk. 3, litra b), i forordning (EF) nr. 1081/2006 eller artikel 7, stk. 4, i forordning (EF) nr. 1080/2006, som ændret, også være anført.

4. EN BESTEMMELSE BEGRÆNSET TIL TILSKUD

Metoden med forenkede omkostninger vedrører kun aktiviteter og projekter⁹, der gennemføres i **form af tilskud**, hvor princippet om faktiske omkostninger normalt anvendes dvs., at alle anmeldte udgifter er begrundet af betalte fakturaer og andre regnskabsbilag med tilsvarende bevisværdi. Derfor er metoden med forenkede omkostninger ikke tilgængelig for operationer eller projekter, der er omfattet af kontrakter om offentlige indkøb¹⁰.

4.1 Bestemmelse af det nøjagtige omfang af anvendelsen af metoden med forenkede omkostninger

---

⁸ I forbindelse med dette notat bør "beslutning om tilskud" forstås som en generel betegnelse, der omfatter alle juridisk bindende former for ydelse af bistand til de begunstigede, som kan variere efter de administrative bestemmelser i medlemsstaterne: tilskud, tilskudsaftaler, tildeling af tilskud osv.

⁹ En operation defineres som "et projekt eller en gruppe projekter, som er udvalgt af forvaltningsmyndigheden for det pågældende operationelle program eller under dens ansvar i henhold til kriterier fastsat af overvågningsudvalget, og som gennemføres af en eller flere modtagere, hvorved det gøres muligt at nå målene for den prioritet, operationen vedrører" (artikel 2, nr. 3), i forordning (EF) nr. 1083/2006)

¹⁰ Med operationer "omfattet af offentlige kontrakter" har Kommissionen til formål at udpege de operationer, der gennemføres ved indgåelse af offentlige kontrakter i overensstemmelse med direktiv 2004/18 (herunder dens bilag) eller offentlige kontrakter under tærskelværdierne i samme direktiv.

I betragtning af variationen i, hvad der betragtes som en operation eller et projekt, er det nødvendigt at give nogle retningslinjer for, hvordan man fastlægger det nøjagtige omfang af anvendelsen af metoden med forenkede omkostninger.

I tilfælde, hvor metoden med forenkede omkostninger anvendes, skal man afgøre, om den kan anvendes til alle dele af operationen. Dette afhænger af arten af, hvad der betragtes som en operation af medlemsstaterne. I nogle medlemsstater består en operation af og gennemføres via en gruppe af projekter (definitionen afhænger af etableringen af de operationelle programmer, der støttes af fondene i henhold til deres respektive anvendelsesområde for bistand). Med henblik på at vurdere, hvilke projekter af operationen metoden med forenkede omkostninger kan anvendes, er det nødvendigt at definere de projekter, der udgør behandlingen på det lavest mulige niveau. Hvis modtageren outsourcer gennemførelsen af nogle af projekterne, i deres helhed via offentlige kontrakter (uddannelse, seminar, personlig støtte, osv. se eksempel 1 nedenfor) eller alle projekterne, kan metoden med forenkede omkostninger ikke anvendes til disse projekter, der henhører under offentlige indkøbskontrakter.

4.2 Udlicitering inden for et projekt, der gennemføres af modtageren selv

Hvis modtageren selv gennemfører et projekt (holder fuld kontrol med forvaltningen og gennemførelsen af projektet), kan metoden med forenkede omkostninger anvendes, selv om nogle **budgetposter eller udgiftsposter** i projektet (en del af projektets gennemførelse som f.eks. rengøring, ekstern ekspertise, køb af møbler, osv.) er udliciteret.

Hvis der er tale om standardsats for indirekte omkostninger, bør der tages hensyn til, at omfanget af modtagerens udlicitering kan have en indvirkning på andelen af indirekte omkostninger. Derfor bør medlemsstaterne vurdere virkningen, omfanget af udlicitering inden for operationerne har på andelen af indirekte omkostninger og dermed standardsatsen. Afhjælpende foranstaltninger bør indføres i metoden. Hvis omfanget af udliciterede aktiviteter har en signifikant effekt på andelen af de indirekte omkostninger, bør standardsatsen enten reduceres proportionalt med omfanget af udlicitering, eller standardsatsen bør kun anvendes til de omkostninger, som ikke er udliciteret. Det kan dog også være, at omfanget af udlicitering ingen effekt har på andelen af de indirekte omkostninger, eller at denne effekt er ubetydelig. I dette tilfælde kan der ikke være behov for afhjælpende foranstaltninger. Effekten af udlicitering bør dog analyseres (for eksempel på baggrund af tidligere lignende foranstaltninger eller de tidligere projekter) og bør tages i betragtning ved fastlæggelse af en metodologi for anvendelsen af standardsatsen.

Det er vigtigt at huske, at alle operationer, der finansieres af strukturfondene, skal overholde alle gældende EU-regler og nationale regler. Spørgsmålet om korrekt gennemførelse af reglerne for offentlige indkøb i projektet er ikke knyttet til anvendelse eller ikke-anvendelse af metoden med forenkede omkostninger. Af denne grund vil revision af operationer om gennemførelsen af den forenkede omkostninger muligheder fokusere på elementer, der citeres i henhold til afsnit IV.3 i dette notat, uden at tage hensyn til de underliggende procedurer, der følges af en modtager af offentlige kontrakter¹¹. Ikke desto mindre kunne tværgående tematisk revision af overholdelse af gældende regler også analysere procedurer for offentlige indkøb. Med hensyn til bevarelse af dokumenter vedrørende offentlige kontrakter under metoden med forenkede omkostninger gælder de nationale regler.

---

¹¹ I tilfælde af en regel om standardsatser for indirekte omkostninger hører **direkte omkostninger**, der er begrundet på grundlag af de faktiske omkostninger, ikke under metoden med forenkede omkostninger.

4.3 Anbefalet fremgangsmåde for projekter, der udliciteres, selv når modtagerne hører til kategorier, som ikke er omfattet af direktiv 2004/18

Kommissionens tjenestegrene anbefaler at anvende den ovenfor beskrevne metode (punkt 4.1 anvendes analogt, punkt 4.2 overholdes i alle tilfælde) til projekter, der udliciteres, selv når modtagerne hører til kategorier, som ikke er omfattet af direktiv 2004/18, med henblik på at respektere hensigten om at begrænse anvendelsen af metoden med forenkede omkostninger til tilskud.

Eksemplerne nedenfor illustrerer ovennævnte princip:

Eksempel 1: Et tilskud på 20 000 000 EUR bevilges til en offentlig arbejdsformidling ("modtager") med henblik på, i to år, at tilrettelægge reintegration af 5 000 langtidsledige ("operation"): Denne operation skal gennemføres via flere projekter: 7 000 000 EUR til individualiserede støtteprojekter, der gennemføres direkte af modtageren, 5 000 000 EUR til uddannelse, der gennemføres direkte af modtageren og for den resterende del (8 000 000 EUR) udliciterede via offentlige kontrakter. Da modtageren er en offentlig myndighed, skal uddannelsesinstitutioner for den udliciterede del vælges via de nationale (og i givet fald EU-) "udbudsprocedurer for offentlige kontrakter", og metoden med forenkede omkostninger vil ikke finde anvendelse på denne del af tilskuddet. Det vil kun gælde for beløbet på 12 000 000 EUR. For de uddannelsesforløb, som modtageren gennemfører med egne midler, accepteres det, at nogle af udgiftsposterne er udliciteret og inkluderet i metoden om forenkede omkostninger (for eksempel eksterne eksperter, rengøring osv.).

Eksempel 2: En kommune modtager et tilskud på 1 000 000 EUR til anlæggelse af en vej. Til dette formål skal kommunen indgå en offentlig kontrakt med en anslået værdi på 700 000 EUR. Ud over dette pådrager kommunen sig visse omkostninger på 300 000 EUR (ekspropriationer, procesomkostninger, overvågning af fremskridt på stedet, miljøundersøgelser udført af eget personale, kampagner, test for modtagelse af vejen osv.). For dette beløb på 300 000 EUR direkte omkostninger, og for så vidt disse udgifter er støtteberettigede under de nationale bestemmelser og EU-bestemmelserne, kan metoden med forenkede omkostninger (f.eks. indirekte omkostninger på grundlag af standardsats for direkte omkostninger), anvendes.

KAPITEL I:

Indirekte omkostninger angivet efter standardsats

Vejledningen i dette kapitel (undtagen punkt 1.6) blev drøftet og godkendt af ESF's tekniske arbejdsgruppe og Den Europæiske Revisionsret i juli 2006. Denne vejledning gælder også for EFRU-operationer. Ændringerne i ESF- og EFRU-forordningerne ændrer ikke gennemførelsen af denne regel.

Indledende bemærkninger:

Erfaringer fra tidligere programperioder har vist, at dokumentation for indirekte omkostninger udgør en betydelig risikokilde for modtagerne og ofte er en uforholdsmæssig stor administrativ omkostning for ESF-operationer, især de mindre projekter.

Derfor har Kommissionen foreslået **at forenkle de administrative og finansielle dokumenter i forbindelse med de ESF-operationer, som der ydes tilskud til**, for så vidt angår behandlingen af indirekte omkostninger. I forbindelse med vedtagelsen af forordningen udtrykte Rådet tilfredshed med forenklingen og besluttede, at denne bestemmelse skulle være en **mulighed** frem for en forpligtelse. Forenklingen er både til gavn for modtagerne og for de administrative myndigheder (herunder forvaltning og revision).

I.1. Formålet med dette notat

For at lette gennemførelsen af bestemmelserne i artikel 11, stk. 3, litra b), i ESF-forordningen [og artikel 7, stk. 4, i EFRU-forordningen], og undgå, at modtagerne udsættes for retsukkerhed og finansielle risici, behandles de praktiske aspekter i forbindelse med gennemførelsen af denne mulighed nedenfor.

I det følgende forstås ved [en "EFRU-" eller] en "ESF-operation" en operation, som er udvalgt til finansiering, og hvor omkostningerne er indeholdt i et operationelt program, som medfinansieres af [Den Europæiske Fond for Regional Udvikling eller] Den Europæiske Socialfond.

I.2. Generelle principper for nationale regler om støtteberettigelse

For programperioden 2007-2013 fastlægges reglerne for støtteberettigelse på nationalt niveau: (artikel 56 i forordning (EF) nr. 1083/2006):

4. Reglerne om udgifters støtteberettigelse fastsættes på nationalt niveau, jf. dog undtagelsen i særforordningerne om de enkelte fonde. De gælder for samtlige udgifter, der anmeldes under det operationelle program.

Dertil kommer, at *"forvaltningsmyndigheden har ansvaret for forvaltning og gennemførelse af det operationelle program i overensstemmelse med princippet om forsvarlig økonomisk forvaltning"* (artikel 60 i forordning (EF) nr. 1083/2006).

Derfor bør forvaltningsmyndighederne ved begyndelsen af programperioden skriftligt fastsætte reglerne for støtteberettigelse for ESF- [og EFRU-]operationer, sørge for, at disse bestemmelser er tilgængelige for eventuelle modtagere, og anføre alle relevante bestemmelser i beslutningerne om at

yde støtte. Rammerne for anvendelsen af [artikel 7, stk. 4, i forordning (EF) nr. 1080/2006 eller] artikel 11, stk. 3, litra b), i forordning (EF) nr. 1081/2006 bør også indgå i disse regler.

For så vidt angår støtte, indeholder forordningen følgende **muligheder**:

- Anmeldelse af indirekte omkostninger ud fra de faktiske omkostninger (dvs. ingen standardsatser og med fuld udgiftsdokumentation).
- Anmeldelse af indirekte omkostninger efter standardsatser (dvs. uden dokumentation) efter satser, som er fastsat i henhold til nationale bestemmelser, men som er under eller lig med 20 % af de direkte omkostninger.

Forvaltningsmyndighederne bør tydeligt anføre, hvilken sats den anvender, hvornår satsen kan udgøre 20 % af de direkte omkostninger, og hvornår den er under 20 % af de direkte omkostninger, og om satsen varierer alt efter [EFRU- eller] ESF-operation, modtagere, organisationsstørrelse eller støtteform osv.

I.3. Definitionen af direkte og indirekte omkostninger:

Eftersom der mangler en europæisk regnskabsdefinition på direkte og indirekte omkostninger, bør forvaltningsmyndighederne eller deres formidlende organer klart fastlægge, hvad der er direkte og indirekte omkostninger for hver enkelt [EFRU- eller] ESF-operation.

a) Direkte omkostninger er de omkostninger, som er direkte forbundet med den enkelte aktivitet i en organisation, og hvor forbindelsen til den individuelle aktivitet kan påvises.

b) Indirekte omkostninger er til gengæld de omkostninger, som ikke er forbundet eller kan forbindes direkte med den enkelte aktivitet i den pågældende organisation. Sådanne omkostninger omfatter administrative udgifter, hvor man har svært ved at fastlægge det nøjagtige beløb for den enkelte aktivitet (udgifter til administration og personale, f.eks.: til forvaltning, rekruttering, bogholderi eller rengøring osv. og til telefon, vand eller elektricitet osv.).

Både direkte omkostninger, som er fuldt dokumenteret, og indirekte omkostninger angivet efter standardsatser anses for at være faktiske omkostninger, jf. artikel 11 i forordning (EF) nr. 1081/2006.

I.4. Artikkels anvendelsesområde:

Muligheden for at anmelde indirekte omkostninger efter standardsatser vedrører kun operationer i forbindelse med støtte, hvor anmeldte udgifter normalt dokumenteres ved betalte fakturaer og andre regnskabsdokumenter af lignende beviskraft. Bestemmelsen i [artikel 7, stk. 4, i forordning (EF) nr. 1080/2006 eller] artikel 11, stk. 3, litra b), i forordning (EF) nr. 1081/2006, betyder, at når de direkte omkostninger er blevet klart defineret i beslutningen om at yde støtte og behørigt dokumenteret af modtagerne ved hjælp af betalte fakturaer, **kan modtagerne anvende den vedtagne standardsats til at anmelde og begrunde indirekte omkostninger i forbindelse med denne [EFRU- eller] ESF-operation uden yderligere dokumentation.**

I forbindelse med den samme operation kan der kun vælges én af mulighederne: Enten anmeldes de indirekte omkostninger ud fra de faktiske udgifter (med behørig dokumentation op til det anmeldte

beløb¹²), eller de anmeldes efter en standardsats (uden dokumentation/ dokumentation ikke nødvendig) inden for de lofter, der er fastsat i beslutningen om at yde støtte.

I.5. Dokumentation for indirekte omkostninger angivet efter standardsatser

Det er vigtigt at bemærke, at der skal tages højde for muligheden for at angive indirekte omkostninger efter standardsatser, når [EFRU- eller] ESF-operationerne planlægges.

Formålet er at dispensere fra kravet om en detaljeret dokumentation af de enkelte omkostninger, som de indirekte omkostninger består af (dvs. ingen kopier af betalte fakturaer og ingen anmodning om en særlig prorata-opdeling af de enkelte udgiftstyper). Det forenkler sagen både for modtageren og for den administration, der forvalter og kontrollerer [EFRU- eller] ESF-operationen.

Forenklingen af dokumentationen for de indirekte omkostninger kræver imidlertid en **omhyggelig kontrol af de angivne direkte omkostninger i henhold til beslutningen om at yde støtte**. Denne kontrol af de direkte omkostninger gør det muligt at begrunde beløbet for de angivne indirekte omkostninger, og den indgår i forvaltningskontrollen (artikel 60, litra b), i forordning (EF) nr. 1083/2006) og i revisionen af operationer (artikel 62, litra b), i forordning (EF) nr. 1083/2006).

Man bør dog være opmærksom på, at denne forenkling ikke må føre til en kunstig forøgelse af de direkte omkostninger, ej heller til en forøgelse af de indirekte omkostninger, som er angivet i forbindelse med [EFRU- eller] ESF-operationerne.

Endelig er det også klart, at

- Eftersom de faktisk påløbne direkte omkostninger tjener som beregningsgrundlag for de indirekte omkostninger, vil en formindskelse af de direkte omkostninger (i relation til budgetoverslaget eller som følge af en finansiel korrektion) have en indvirkning på det via en standardsats fremkomne beløb for de indirekte omkostninger, som kan valideres af forvaltningsmyndigheden.
- Hvis der anvendes en standardsats, skal enhver (uventet) indtægt fra en [EFRU- eller] ESF-operation fratrækkes de samlede omkostninger, der er angivet for denne [EFRU- eller] ESF-operation (idet de indirekte omkostninger er beregnet ved anvendelse af en standardsats).

I.6. Revisionsmetode

I tilfælde af standardsats for indirekte omkostninger kan medlemsstaterne ønske at fremlægge en beskrivelse af systemet og beregningsmetode til det ansvarlige generaldirektorat (GD Beskæftigelse, Sociale Anliggender, Arbejdsmarkedsforhold og Ligestilling eller GD Regionalpolitik) med henblik på forudgående godkendelse. Generaldirektoraterne vil overveje de systemer, der indgives i forbindelse med de betingelser, der er beskrevet i kapitel IV, punkt 2. Når det ansvarlige GD er tilfreds med hensyn til disse elementer, vil generaldirektøren underrette den

---

¹² Det bør bemærkes, at der i visse medlemsstater for perioden 2000-2006 er blevet fastsat et loft for de indirekte omkostninger, der ikke bare er begrundet i de faktiske udgifter, men også i forhold til andre veldefinerede omkostningskategorier.

ansvarlige nationale myndighed ved skriftligt at bekræfte, at systemet er accepteret. Eventuel efterfølgende revision foretaget af Kommissionen kan kontrollere (1) grundlaget for fastsættelsen af beregningen af standardsatsen (kontrol af de rå data og metodologiske elementer, der ikke tidligere undersøgt af Kommissionen), (2) at den aftalte ordning er blevet korrekt anvendt til operationer og (3) de direkte omkostninger ved projektet - eller deres beregningsmetode - som standardsatsen anvendes for. De nationale myndigheder og Kommissionen vil ikke tjekke finansielle støttedokumenter for indirekte omkostninger.

I tilfælde, hvor en beskrivelse af et system ikke har været forelagt og godkendt af Kommissionen på forhånd, vil revision foretaget af Kommissionen, i tråd med den generelle fremgangsmåde beskrevet i afsnit IV.3, dække både beregningsmetoden – for at sikre, at betingelsen "fastlagt på forhånd på grundlag af en rimelig, afbalanceret og kontrollerbar beregning" er blevet overholdt - og korrekt anvendelse af standardsatsen, hvilket vil indebære revision af de direkte omkostninger ved den operation, hvor standardsatsen anvendes. Kontrol af beregningsmetoden vil blive udført på forvaltningsmyndighedens eller det formidlende organs niveau, mens kontrol af anvendelsen af standardsatsen vil ske hos støttemodtagerne.

Det forventes, at de nationale systemer giver en klar og utvetydig definition af direkte omkostninger og/eller indirekte omkostninger eller en på forhånd fastlagt liste over alle de direkte støtteberettigede omkostninger, som standardsatsen er baseret på. Revisorer vil i løbet af kontrolbesøg hos modtagerne kontrollere den korrekte klassificering af omkostninger og manglende dobbelt angivelse af omkostninger både direkte og indirekte. Kun udgifter, der er anmeldt som direkte omkostninger, er underlagt revision af de finansielle støttedokumenter, som modtageren ikke er forpligtet til at indberette eller bevis for indirekte omkostninger, der godtgøres på grundlag af en fast sats.

De nationale myndigheder bør ikke tillade praksis som front-loading af størstedelen af de "indirekte omkostninger" for at undgå for eksempel $n+2/n+3$ -tab, uden at underliggende direkte omkostninger er blevet afholdt.

En konstatering, som kunne betragtes som uregelmæssigheder, er for eksempel:

- § Hvis resultaterne af beregningsmetoden ikke er blevet respekteret, da satserne blev fastsat.
- § Hvis en modtager ikke har overholdt de fastsatte staser eller har anmeldt ikke-støtteberettigede direkte omkostninger, der ikke er medtaget i de kategorier af støtteberettigede direkte omkostninger, der er fastlagt af forvaltningsmyndigheden.
- § Dobbelt anmeldelse af samme udgiftspost: som "direkte" udgifter (beregnet på grundlag af princippet om de faktiske omkostninger) og som "indirekte" (inkluderet i standardsatsen).
- § Når de direkte omkostninger reduceres uden en forholdsmæssig nedsættelse af de indirekte omkostninger baseret på standardsatsen.

Hvis revisorerne opdager en uregelmæssighed i de direkte omkostninger ved et projekt, bør et forholdsmæssigt afslag også gælde for de indirekte omkostninger, da de ellers vil overstige den sats, der er fastsat under hensyntagen til de direkte støtteberettigede omkostninger.

KAPITEL II

Omkostninger efter en standardsats beregnet på grundlag af standardskalaer for enhedsomkostninger

II.1. GENERELLE PRINCIPPER FOR OMKOSTNINGER EFTER EN STANDARDSATS BEREGNET PÅ GRUNDLAG AF STANDARDSKALAER FOR ENHEDSOMKOSTNINGER

I tilfælde af omkostninger efter en standardsats beregnet på grundlag af standardskalaer for enhedsomkostninger, vil operationen modtage offentligt tilskud på grundlag af kvantificerede aktiviteter, output og resultater ganget med de standardskalaer for enhedsomkostninger, der er fastsat af medlemsstaterne. Denne mulighed kan bruges til alle former for tilskud, et projekt eller en del af projektet, når det er muligt at definere mængder i forbindelse med en aktivitet og standardskalaer for enhedsomkostninger. Standardskalaer for enhedsomkostninger anvendes typisk til let identificerbare mængder, såsom uddannelsestimer, kursusdage, certifikater, der er opnået, uddannelsesmoduler, der er afsluttet, konsulentarbejdstimer, hotelovernatninger eller måltider.

Standardtabellen over enhedsomkostninger kan procesbaseres, dvs. for gennem en bedste tilnærmelse at dække de faktiske omkostninger ved levering af operationen.

Eksempel 3: For en avanceret it-uddannelse på 1 000 timer til 20 deltagere kan det offentlige tilskud beregnes på grundlag af prisen pr. undervisningstime x antal deltagertimer. Omkostningerne pr. time er blevet fastlagt på forhånd af forvaltningsmyndigheden og er fastsat i beslutningen om tilskud. Hvis man, for eksempel, antager, at forvaltningsmyndigheden fastsætter uddannelsesomkostninger på 7 EUR pr. undervisningstime pr. x deltager, ville det maksimale tilskud til projektet være $1\ 000 \text{ timer} \times 20 \text{ deltagere} \times 7 \text{ EUR/time/deltager} = 140\ 000 \text{ EUR}$.

Ved afslutningen af operationen vil det endelige tilskud blive udbetalt på grundlag af det faktiske antal timer for hver deltager (som kunne omfatte nogle begrundede fravær, jf. hovedpunkt c) i punkt 3 i dette kapitel for detaljer), efter reel deltagelse af de uddannelsessøgende og leverede kurser. Hvis der i alt kun deltog 18 deltagere i uddannelsen, 6 af dem 900 timer, 5 af dem 950 timer, 5 af dem 980 timer og de resterende 2 deltagere 1 000 timer, vil antallet af samlede antal timer x deltagere være lig med: $900 \times 6 + 950 \times 5 + 980 \times 5 + 1\ 000 \times 2 = 17\ 050$ uddannelsestimer i alt x deltagere. Tilskuddet, der skal udbetales vil være: $17\ 050 \text{ uddannelsestimer} \times 7 \text{ EUR} = 119\ 350 \text{ EUR}$.

Betalingsordningen kan også omfatte mellemudbetalinger på grundlag af anmeldte gennemførte timer. Men under alle omstændigheder udbetales tilskuddet på grundlag af de fysiske forløb af operationen, uden dokumentation for underliggende faktiske omkostninger.

Eksempel 3a: Modtageren, et regionalt handelskammer, arrangerer en rådgivningstjeneste for små og mellemstore virksomheder i regionen. Denne tjeneste leveres af det regionale handelskammers rådgivere. Baseret på tidligere regnskaber for den "rådgivende" afdeling af handelskammeret anslås en dags rådgivning til 350 EUR. Bistanden vil blive beregnet på grundlag af følgende formel: antal dage x 350 EUR.

Eksempel 3b: Innovationsprojekter for smv'er

Visse typer af projekter rettet mod små og mellemstore virksomheder inden for FoU og innovation indebærer ofte personaleomkostninger som et centralt element. Anvendelse af standardskalaer for enhedsomkostninger som en mulighed er en velkommen forenkling for disse små og mellemstore virksomheder. Enhedsomkostningerne for aktiviteter, der i dette tilfælde er udtrykt som en timesats for timer, som personalet rent faktisk har arbejdet. Det er defineret på forhånd i beslutningen om tilskud, som foreskriver det maksimale tilskud som de maksimalt tilladte arbejdstimer ganget med enhedsprisen (de beregnede udgifter for de involverede medarbejdere).

Med henblik på en bedste tilnærmelse af de faktiske omkostninger og for at tage hensyn til forskelle mellem regioner og brancher defineres prisen for en standardenhed som en timesats efter følgende formel:

Timesats = årlig bruttoløn (herunder lovpligtige omkostninger) divideret med den gennemsnitlige arbejdstid ifølge reglerne (under hensyntagen til årlig ferie). For eksempel: Timesats = 60 000 EUR/(1 980 timer - 190 timers ferie) = 60 000/1 790 = 33,52 EUR/time.

Den finansielle støtte til operationen er beregnet som timeløn ganget med det reelle og kontrollerede antal af arbejdstimer. Dette kræver, at små og mellemstore virksomheder skal opbevare alle støttedokumenter til arbejdstimer udført af medarbejdere på projektet. Principielt vil en reduktion i de kontrollerede timer give en reduktion i det endelige beløb, der skal betales.

Standardskalaen for enhedsomkostninger kan proces-baseres, som i ovenstående eksempler, eller resultat-baseres, som beskrevet i det følgende eksempel:

Eksempel 4: Et jobsøgningshjælpeprogram, der varer 6 måneder (herefter benævnt "operationen") kan finansieres på grundlag af standardskalaer for enhedsomkostninger (for eksempel 2 000 EUR/person) for hver af de 20 deltagere i operationen, som får et job og beholder det i en på forhånd fastlagt periode, for eksempel seks måneder. Beregning af den maksimale støtte, der er afsat til operationen: 20 personer x 2 000 EUR/placering = 40 000 EUR.

Det endelige offentlige tilskud udbetales på grundlag af det faktiske resultat af operationen: Hvis kun 17 personer blev bragt tilbage til arbejdsmarkedet og beholdt deres job i den ønskede periode, er det endelige tilskud, der skal udbetales til modtageren 17 x 2 000 EUR = 34 000 EUR.

En forvaltningsmyndighed kan også fastsætte forskellige enhedsomkostninger, der gælder for forskellige aktiviteter (for eksempel en enhedspris for en times "teoretisk uddannelse" pr. person, en anden enhedspris for en times "praktik" pr. deltager, og en tredje for en times "followup pr. deltager").

II.2. FØLGER MHT. ØKONOMISK FORVALTNING

Ud over forskud til støttemodtagere kan betalingsplanen for operationen omfatte mellemliggende betalinger eller kun den endelige betaling på grundlag af de reelle fremskridt for operationen (anmeldte og verificerede gennemførte timer x deltagere, som i eksempel 3). Under alle omstændigheder bliver det endelige tilskudsbeløb udbetalt på grundlag af den fysiske afslutning af operationen, der er behørigt bekræftet af modtageren og kontrolleret af forvaltningsmyndigheden/det formidlende organ, uden at det er nødvendigt for modtageren at

dokumentere de underliggende faktiske omkostninger. En af de vigtigste forskelle i forhold til operationer baseret på "faktiske omkostninger" er, at der ikke henvises til individuelle finansielle støttedokumenter for udgifter, der beregnes på grundlag af standardskalaer for enhedsomkostninger. **Faktisk udgør anvendelsen af standardskalaer for enhedsomkostninger i princippet en tilnærmelse af de faktiske omkostninger ved operationen.** I modsætning til metoden med "faste beløb" er metoden med "standardskalaer for enhedsomkostninger" ikke baseret på en forud fastlagt samlet bevilling til et bestemt resultat af operationen, men det beløb, der betales endeligt til modtageren, afhænger af omfanget af de opnåede resultater.

Som et resultat heraf bør der, hvis der anvendes standardsatser for enhedsomkostninger, tages hensyn til følgende elementer:

1) Grundlaget for beregningen af skalaer for enhedsomkostninger, der anvendes i operationen, skal være rimeligt, afbalanceret og kontrollerbart. Fastlæggelse af "standardskalaer for enhedsomkostninger" (for eksempel 7 EUR pr. undervisningstime pr. deltager eller en bevilling på 2 000 EUR som i eksempel 3 og 4) bør begrundes.

2) I betragtning af at betalingerne vil blive beregnet på grundlag af mængder, skal oplyste mængder attesteres af modtageren og arkiveres med henblik på fremtidig kontrol og revision. Kontrol foretaget af formidlende organer, forvaltningsmyndigheder eller revisorerne vil kræve dokumentation for de mængder, som modtageren har oplyst, det vil sige dokumentation for, **at de angivne aktiviteter eller resultater rent faktisk er blevet realiseret.** Især betyder det, at fokus for kontrol i henhold til artikel 13 i forordning (EF) nr. 1828/2006 vil blive flyttet, især for immaterielle operationer, fra overvejende af finansiell kontrol (begrunde de faktiske omkostninger, men også give samstemmende oplysninger, der godtgør, at operationen fandt sted) i retning af en kontrol af de tekniske og fysiske aspekter af operationer, **med særlig vægt på kontrol på stedet.**

Under sådanne betingelser **anses beregning og refusion af tilskud på basis af anvendelsen af standardskalaer for over enhedsomkostninger for at være dokumenterede udgifter, ligesom faktiske omkostninger dokumenteret ved fakturaer.**

II.3. HOVEDPUNKTER FOR FORVALTNINGSMYNDIGHEDEN

Når en forvaltningsmyndighed beslutter at bruge standardskalaer for enhedsomkostninger, skal den være særlig opmærksom på følgende punkter:

a) I henhold til artikel 7, stk. 4, nr. ii), i forordning (EF) nr. 1080/2006 og artikel 11, stk. 3, litra b), nr. ii), i forordning (EF) nr. 1081/2006 kan standardskalaer for enhedsomkostninger kun anvendes for tilskud.

b) Beregning af standardskalaer for enhedsomkostninger skal være fastlagt på forhånd på et rimeligt, afbalanceret og kontrollerbart grundlag (se kapitel IV, punkt 2).

c) Forholdet mellem realiserede mængder og betalinger

Principielt skal, når de angivne mængder falder (i forhold til de forventede maksimale), den endelige betaling ligeledes falde, "uafhængigt" af de underliggende faktiske omkostninger ved operationen.

Imidlertid bør styringssystemet også være i stand til at skelne mellem de tilfælde, hvor de kvantitative mål (hvad enten de er aktivitets- eller resultatbaserede) ikke er opfyldt på grund af

eksterne faktorer, som modtageren ikke har kontrol over, og tilfælde, som modtageren selv er skyld i. For eksempel, hvis betalingen er foretaget på grundlag af "timer x deltager", må betalingen ikke være mindre på grund af begrundet fravær af deltagerne for eksempel på grund af sygdom. Desuden bør tilskudsbeslutningen præcisere det maksimale antal tilladte fravær, det minimale antal uddannelsestimer, hvormed en deltager fortsat er berettiget til deltagelse i operationen, hvilken type uddannelse ordningen omfatter (obligatorisk deltagelse fra starten af uddannelsen, udskiftning af deltagere, der forlader uddannelsen, osv.). Sådanne "undtagelser" skal naturligvis være klart defineret på forhånd i tilskudsbeslutningen eller i en akt med en tilsvarende retsvirkning, og den skal oprettes for alle lignende operationer.

d) Dokumentation for anmeldte mængder

Det skal også understreges, at nogle typer af standardskalaer for enhedsomkostninger kan være vanskeligere at dokumentere end andre. Derfor vil valget af de rette enhedsomkostninger, der skal anvendes, have en vigtig effekt i form af forenkling, administrative byrder og risiko for fejl for forvaltningsmyndigheden og modtagerne.

I betragtning af at finansieringen i eksemplerne 3 og 3a er procesbaseret, vil behovet for nøjagtige timesedler med angivelse af uddannelsesaktiviteterne og attestering af reel tilstedeværelse for deltagere/undervisere fortsætte med at eksistere.

På den anden side, hvis, som i eksempel 4, enhedspriserne fastsættes for at beregne tilskuddet til det antal mennesker, der får et job og beholder det i en aftalt periode, ville den eneste dokumentation, der kræves, bestå af dokumentation for den pågældende persons støtteberettigelse, på grundlag af foruddefinerede kriterier, beviset for den første ansættelse af den placerede person og hans/hendes arbejde i mindst 6 måneder. Disse typer af skalaer er klart "output"-orienterede og lettere at retfærdiggøre, men dækker kun et aspekt af operationen.

e) Valg af standardskalaer for enhedsomkostninger

Som et generelt princip bør valget af standardskala(er) for enhedsomkostninger afspejle aktiviteten(-erne) af de finansierede type(r) af operationer. For eksempel, selv hvis en standardskala som "folk i beskæftigelse efter 3 måneder" er politisk vigtig og er et forventet resultat af mange operationer, ville det ikke være hensigtsmæssigt at betale alle operationer i henhold til dette kriterium, hvis de finansierede aktiviteter (uddannelse for eksempel) ikke er direkte forbundet med jobformidling, der kan blive påvirket af mange andre eksterne begivenheder (finansiel og økonomisk krise, for eksempel).

Et rent "resultatbaseret" system med standardskalaer for enhedsomkostninger kan vise sig at være særdeles risikabelt. Hvis en del af resultatet ikke afhænger af output og kvaliteten af operationen, er der en risiko for at underbetale operationer og modtagere. Det er især relevant i forbindelse med operationer dedikeret til grupper "i vanskeligheder": De forventede resultater er generelt lave, og enhver ydelse, der bygger på disse resultater, ville føre til, at modtageren skulle vælge mellem følgende muligheder: a) nægte at gennemføre operationen med et sådant tilskudssystem, b) gennemføre operationen, men vide på forhånd, at penge vil blive mistet, hvis der ikke kan findes supplerende finansieringskilder (risikoen for dobbelt finansiering) eller c) "skumme" deltagerne (vælge dem, der er bedst i stand til at nå de pålagte resultater og virkninger) eller sænke standarderne for at nå de forventede resultater.

En kombination af forskellige standardskalaer for enheder (for eksempel en kombination af output- og resultatbaserede standardskalaer for enheder) inden for den samme operation er mulig for så vidt at de forskellige standardskalaer for enheder dækker forskellige udgifter.

Endelig kan valget af standardskalaer for enhedsomkostninger gøre det muligt for modtageren at dække sine faste omkostninger i forhold til de variable omkostninger forbundet med en effektiv deltagelse af elever eller personer. I eksempel 3 ovenfor vil modtageren afholde de faste omkostninger til uddannelsesfaciliteter, undervisere osv. uafhængigt af det daglige og endelige antal deltagere i uddannelsesforløbet. Betaling af restbeløbet for operationen med 2 elever mindre end forudset i beslutningen om tilskud, og dermed næsten 3 000 timer mindre end planlagt, kunne resultere i et endeligt udbetalt tilskud, der vil ligge under de faktiske underliggende udgifter afholdt af modtageren.

Som konklusion er forvaltningsmyndighedernes valg af passende standardskala(er) for enhedsomkostningerne af allerstørste betydning og bør tage hensyn til alle potentielle fordele og ulemper. En ideel standardskala for enhedsomkostninger kan omfatte følgende egenskaber: klar og direkte forbindelse med operationen, mængder, det er nemt at dokumentere, garanti for økonomisk balance for operationen og modtageren, lavere risiko for at "skumme" deltagere og klar skelnen mellem tilskud og offentlige udbud. I tilfælde af standardskala(er) for enhedsomkostninger vil fokus på kontroller i henhold til artikel 13 i forordning (EF) nr. 1828/2006 blive flyttet, især for immaterielle operationers vedkommende, fra overvejende finansielle aspekter til de tekniske og fysiske aspekter af operationerne, **med særlig vægt på kontrol på stedet.**

II.4 REVISIONSMETODE

Kommissionen vil ikke kontrollere støtte finansielle støttedokumenter for de omkostninger, der er omfattet af standardskalaer for enhedsomkostninger. Revision vil omfatte den beregningsmetode, der er anvendt for at nå frem til standardskalaerne for enhedsomkostninger og den korrekte anvendelse af metoden i de enkelte projekter. Kontrol af beregningsmetoden vil blive udført på forvaltningsmyndighedens/det formidlende organs niveau, mens den korrekte anvendelse af satsen vil blive kontrolleret på støttemodtagerniveau.

Hovedvægten i revisionen vil blive lagt på at kontrollere, om betingelserne i form af output for refusion af omkostninger er opfyldt. Det kan være undervisningstimer (et på forhånd fastsat beløb, der betales pr. afholdt undervisningstime, i hvilket tilfælde revisor skal kontrollere antallet af afholdte undervisningstimer), præsterede arbejdstimer (et fast beløb, der betales i timen for arbejde i, for eksempel, forskningsprogrammer, i hvilket tilfælde revisor skal kontrollere, hvor mange timer der har været arbejdet), dagpenge (et fast beløb om dagen, i hvilket tilfælde revisor skal kontrollere de faktiske rejsedage) eller andre enheder, der er fastsat efter den pågældende type projekter.

I alle tilfælde vil revisor kontrollere, om de angivne beløb svarer til standardsatsen pr. produkt- eller tjenesteydelse, ganget med de faktisk leverede enheder. Hvis andre betingelser er fastsat i indkaldelsen af forslag eller i afgørelsen om tilskud, vil revisorerne også kontrollere opfyldelsen af disse betingelser.

Satserne i henhold til standardskalaer for enhedsomkostninger for visse produkter eller tjenesteydelser kan indeholde et element af indirekte omkostninger (overhead).

En konstatering, som kunne betragtes som uregelmæssigheder, er, for eksempel:

- § Tilsidesættelse af de opnåede resultater, når de anvender beregningsmetoden for refusion af udgifter. For eksempel, hvis standardsatser, der kan anvendes, er 10 EUR pr. undervisningstime, vil en finansiel korrektion blive anvendt, hvis et højere beløb er angivet pr. time.
- § Manglende dokumentation for output eller kun delvist dokumenteret output, men som er betalt fuldt ud. For eksempel, hvis der anmeldes 100 000 timer (x deltagere), men

der kun er dokumentation for 85 700 timer, vil en finansiel korrektion blive anvendt på forskellen.

KAPITEL III

Faste beløb

III.1. GENERELLE PRINCIPPER FOR FASTE BELØB

For små operationer og små organer kan faste beløb udgøre en betydelig forenkling, eftersom strukturfondenes finansielle regler er ganske strenge. Systemet med refusion af de faktiske omkostninger har ofte krævet, at små, lokale modtagere har måttet købe meget specialiseret ekspertise på dette område. Som følge heraf har disse modtagere en tendens til at være meget tilbageholdende med at søge om støtte fra strukturfondene, selv om deres aktiviteter er i fuld overensstemmelse med EU's strategiske prioriteter.

I tilfælde af faste beløb refunderes alle støtteberettigede omkostninger eller en del af de støtteberettigede omkostninger ved en operation på grundlag af et på forhånd fastsat fast beløb (fastlæggelsen af det faste beløb skal begrundes), i overensstemmelse med på forhånd fastsatte aftalebestemmelser om aktiviteter og/eller output. Tilskuddet udbetales, hvis de på forhånd fastsatte aftalte former for aktiviteter og/eller output er afsluttet/nået.

Muligheden med faste beløb er en anvendelse af proportionalitetsprincippet, der tager sigte på at lette de administrative byrder for små operationer og at forbedre adgangen for ngo'er (men ikke udelukkende ngo'er) til strukturfondene.

Det er grunden til, at faste beløb, der er omfattet af artikel 7, stk. 4, nr. ii), i forordning (EF) nr. 1080/2006 og artikel 11, stk. 3, litra b), nr. ii), i forordning (EF) nr. 1081/2006, er begrænset til beløb under 50 000 EUR. Dette beløb svarer til det offentlige bidrag til den aktivitet, der støttes gennem faste beløb (ekskl. privat deltagelse, hvis nogen). Selv om flere engangsbeløb kunne kombineres til at dække forskellige kategorier af støtteberettigede omkostninger eller forskellige projekter inden for den samme operation (se kapitel IV, punkt 5) den samlede faste beløb må ikke overstige 50 000 EUR for en given operation.

Eksempel 5: En ngo, der forvalter en vuggestue, anmoder om støtte til at lancere en ny aktivitet. Den anmoder om et fast beløb ved at indsende et detaljeret budget til at starte aktiviteten og køre den over en periode på et år. Aktiviteten vil blive opretholdt efter det første år uafhængigt af støtten. For eksempel vil det faste beløb dække udgifterne i forbindelse med lønnen til en person, der har ansvaret for at passe børnene i løbet af et år, afskrivning af nyt udstyr, pr-udgifter forbundet med denne nye aktivitet og indirekte omkostninger i forbindelse med forvaltnings- og bogføringsomkostninger, vand, elektricitet, opvarmning, leje, mv.). På grundlag af et detaljeret budget og i forhold til lignende operationer yder forvaltningsmyndigheden et fast beløb på 47 500 EUR, der dækker alle disse omkostninger. Ved afslutningen af operationen vil dette beløb blive udbetalt til ngo'en på grundlag af output, hvis et aftalt antal yderligere børn (10) blev passet. Det ville derfor ikke være nødvendigt at begrunde de faktiske omkostninger forbundet med denne aktivitet.

Løsningen med faste beløb kan også anvendes i forbindelse med tilskud, hvor standardskalaer for enhedsomkostninger ikke er en hensigtsmæssig løsning, såsom produktion af en "værktøjskasse", tilrettelæggelse af et lille lokalt seminar osv.

Eksempel 6: En roma-ngo anmoder om at arrangere et lokalt seminar og til at udarbejde en "værktøjskasse" om de socioøkonomiske betingelser for roma-befolkningen i en region i en medlemsstat. Tilskudsbeslutningen vil indeholde et detaljeret budget og mål for tilskuddet, (1)

tilrettelæggelsen af seminaret, og (2) fremstilling af en "værktøjskasse" med oplysningsmateriale til arbejdsgivere i regionen om de særlige roma-problemer.

På grund af størrelsen og målet med operationen (lille operation med omkostninger, der ikke let kan kvantificeres via standardskalaer for enhedsomkostninger), og arten af modtageren, (lokal ngo) beslutter forvaltningsmyndigheden at anvende løsningen med faste beløb.

For at beregne størrelsen af det faste beløb vil forvaltningsmyndigheden kræve et detaljeret budget for hver af de påtænkte operationer: Efter forhandling om udkast til detaljeret budget fastlægges det faste beløb: 45 000 EUR, delt op på to projekter: 25 000 EUR til seminaret og 20 000 EUR til "værktøjskassen".

Hvis betingelserne for tilskuddet er overholdt (tilrettelæggelse af seminaret, produktion af "værktøjskassen"), vil 45 000 EUR blive betalt ved afslutningen. De støttedokumenter, der kræves, for at tilskuddet kan udbetales (og så skal arkiveres), er beviset for, at seminaret blev afholdt, og den endelige komplette "værktøjskasse". Hvis kun ét af disse projekter (f.eks. seminaret) er realiseret, vil tilskuddet blive reduceret til denne del (25 000 EUR) afhængigt af betingelserne for tilskud (afhængigt af forbindelsen mellem de to projekter kunne der være fastsat betingelser).

Eksempel 7: For at fremme lokale produkter ønsker en gruppe af små virksomheder at deltage fælles i en handelsmesse. På grund af de lave omkostninger til operationen beslutter forvaltningsmyndigheden at anvende et fast beløb til beregningen af den offentlige støtte. Til dette formål opfordres gruppen af virksomheder til at foreslå et budget for udgifter til leje, indretning og drift af standen. På grundlag af dette forslag fastsættes et fast beløb på 20 000 EUR. Udbetalingen til modtageren vil blive foretaget på grundlag af et bevis for deltagelse på messen. Det aftalte budget på 20 000 EUR skal opbevares med henblik på revision (kontrol af den forudgående beregning af det faste beløb).

III.2. FØLGER MHT. ØKONOMISK FORVALTNING

Ud over forskud til modtagerne, kan tilskudsbeslutningen omfatte mellemliggende betalinger og en endelig betaling eller kun en endelig betaling. Under alle omstændigheder bliver den endelige betaling udelukkende foretaget på baggrund af afslutningen af operationen, der er behørigt bekræftet af modtageren og kontrolleret af forvaltningsmyndigheden/det formidlende organ, uden at det er nødvendigt for modtageren at dokumentere de underliggende faktiske omkostninger. En af de vigtigste forskelle i forhold til operationer baseret på "faktiske omkostninger" er, at der ikke henvises til individuelle finansielle støttedokumenter for udgifter, der beregnes på grundlag af anvendelsen af et fast beløb. **Som for standardskalaerne for enhedsomkostninger udgør anvendelsen af det faste beløb i princippet en tilnærmelse af de faktiske omkostninger ved operationen.**

Som et resultat heraf bør der, hvis faste beløb anvendes, tages hensyn til følgende elementer:

1) Beregningen af engangsbeløb skal være rimelig, afbalanceret og kontrollerbar. Fastlæggelse af "det faste beløb" (for eksempel 45 000 EUR i eksempel nr. 6) bør begrundes, og denne begrundelse med alle detaljer for fastsættelsen af det faste beløb er en del af revisionssporet for operationen.

2) I betragtning af at betalingerne vil blive beregnet på grundlag af gennemførelsen af en operation, der er angivet i beslutningen om tilskud, skal bevis(er) for gennemførelsen af operationen attesteres og dokumenteres af modtageren og arkiveres med henblik på fremtidig kontrol og revision.

Kontrol foretaget af formidlende organer, forvaltningsmyndigheder eller revisorerne vil kræve dokumentation for at påvise, **at de angivne aktioner rent faktisk er realiseret**. Som for standardskalaer for enhedsomkostninger vil fokus for kontroller i henhold til artikel 13 i forordning (EF) nr. 1828/2006 blive flyttet, især for immaterielle operationer, fra overvejende finansielle aspekter (begrunde de faktiske omkostninger, men også give samstemmende oplysninger, der godtgør, at operationen fandt sted) i retning af de tekniske og fysiske aspekter af operationerne, med særlig vægt på kontrol på stedet.

Som for metoden med standardskalaer for enhedsomkostninger anses udgifter, der, under sådanne forhold, **beregnes og refunderes på grundlag af et fast beløb, for at være dokumenterede udgifter, ligesom faktiske omkostninger, dokumenteret ved fakturaer**.

III.3 Hovedpunkter for forvaltningsmyndigheden

Når en forvaltningsmyndighed beslutter at anvende faste beløb, skal den være særlig opmærksom på følgende punkter:

a) I henhold til artikel 7, stk. 4, nr. ii), i forordning (EF) nr. 1080/2006 og artikel 11, stk. 3, litra b), nr. ii), i forordning (EF) nr. 1081/2006 kan faste beløb kun anvendes til tilskud.

b) Beregning af det faste beløb, der skal være fastlagt på forhånd på et rimeligt, afbalanceret og kontrollerbart grundlag (se kapitel IV, punkt 2).

c) Forholdet mellem den realiserede operation og betalingerne

Den væsentligste forskel mellem faste beløb og standardskalaer for enhedsomkostninger er, at betalingen af modtageren ikke er proportional med mængden. Hvad angår standardskalaer for enhedsomkostninger, falder tilskuddet proportionalt, når mængderne falder. Hvad angår faste beløb er der ikke samme "proportionalforbindelse" mellem mængder og betalinger. Beregningen af tilskuddet vil være langt mere "binær". I eksempel 6 for eksempel, hvis seminaret gennemføres, vil der blive udbetalt 25 000 EUR i tilskud, hvis det ikke gennemføres, vil der ikke blive udbetalt noget som helst.

En sådan tilgang er en vigtig konsekvens: Selv om muligheden for at få flere niveauer i den endelige betaling ikke er obligatorisk, bør den overvejes for at slippe fra en "alt for binær"-tilgang: I forbindelse med afholdelse af et seminar for eksempel, kunne to faser indføres: en første for den konceptuelle fase (programmet skal udarbejdes, invitationer skal udsendes, ...), en anden for gennemførelsen af selve seminaret (lokaler, forplejning, ...).

For små operationer, hvor der kunne defineres visse mængder, bør myndighederne vælge mellem faste beløb eller standardskalaer for enhedsomkostninger. For eksempel vil tilskuddet i et "forenklet" eksempel 5 om vuggestuen blive udbetalt på grundlag af, at jobbet i vuggestuen blev skabt og opretholdt i løbet af 12 måneder. En binær tilgang kan føre til, at der betales 0 EUR, hvis jobbet kun blev oprettet og opretholdt i 10 måneder. En alternativ løsning kunne være at bruge en standardskala for enhedsomkostninger, baseret på de månedlige omkostninger, der ville være langt mere gunstige end faste beløb i et sådant tilfælde. En anden løsning med faste beløb ville være at betale, hvis jobbet blev oprettet og opretholdt i 12 måneder inden for en periode på 15 måneder.

d) Dokumentation for den endelige størrelse af det faste beløb

Beslutningen om tilskud til modtageren bør udarbejdes meget omhyggeligt for at definere, på hvilket grundlag betalinger foretages, og hvordan de vil blive reduceret, hvis målene ikke nås. Problematikken omkring reduktion af tilskuddet er afgørende i tilfælde af faste beløb på grund af de potentielle problemer, der kunne skabes ved en binær tilgang, hvor der ikke er andre muligheder end at betale 0 % eller 100 % af tilskuddet. (se punkt c).

Særlig opmærksomhed bør gives til muligheden for i praksis at anvende betaling af form af et fast beløb. Da nogle faste beløb kan blive helt uafhængige af mængderne, er der en risiko for overdrevent generelle eller kvalitative formuleringer om aktiviteter/output/resultater, som skal gennemføres eller opnås for at udløse betalingen, hvilket kan føre til, at det er umuligt at betale et tilskud på et gennemskueligt og retfærdigt grundlag. Direkte knyttet til problemet med ordlyden af aktiviteter/output/resultater er spørgsmålet om den dokumentation, der er nødvendig for at vurdere dem: Der også bør præciseres i beslutningen om tilskud. I tilfælde af immaterielle operationer er dette punkt af allerstørste betydning for at give garantier for, at operationen virkelig blev gennemført.

Hvis f.eks. betaling af tilskuddet i form af et fast beløb udløses ved afholdelse af et seminar, bør det præciseres af forvaltningsmyndigheden i beslutningen om tilskud, hvilke former for dokumentation der bør fremlægges med henblik på at dokumentere tilrettelæggelsen af seminaret: tilstedeværelseslisterne, dokumenter fra seminaret, billeder fra seminaret, avisartikler osv.

e) Valg af engangsbeløb

Valget af aktiviteter/output/resultater, der er omfattet af et fast beløb, følger de samme principper, som standardskalaer for baseret på enhedsomkostninger:

- Det bør afspejle den type operationer, som finansieres og forsøge at afbøde de eksterne faktorer, der kan påvirke gennemførelsen af transaktionen.
- Rent "resultat"-baserede faste beløb er risikable og bør ikke øge risikoen for en "alt for binær" tilgang.

Som konklusion skal valget af passende fast(e) beløb, som forvaltningsmyndighederne foretager, tage hensyn til alle potentielle fordele og ulemper, herunder spørgsmålet om at anvende faste beløb i stedet for standardskalaer for enhedsomkostninger, faktiske omkostninger eller standardsats for indirekte omkostninger. Et ideelt fast beløb kan omfatte følgende kvaliteter: klar forbindelse med operationen, enkel og entydig måde at dokumentere aktiviteter/output/resultater, garanti for økonomisk balance for operationen og modtageren (især ved at indføre flere niveauer af betalinger), lavere risiko for at "skumme" deltagere, klar skelnen mellem tilskud og offentlige udbud.

Kommunikation i tilskudsbeslutningen til modtagerne af de præcise krav til dokumentation af særlige output eller resultater, som skal nås, vil være af allerstørste betydning. For eksempel, at hvis **kun en del** af output eller resultater, som er angivet i beslutningen om tilskud er opnået, vil der ikke finde nogen betaling sted.

III.4 REVISIONSMETODE

Kommissionen vil ikke kontrollere finansielle støttedokumenter for de omkostninger, der er omfattet af det faste beløb. Revision vil omfatte den beregningsmetode, der er anvendt for at nå frem til de faste beløb for bestemte output og dens korrekte anvendelse i det enkelte projekt. Kontrol af beregningsmetoden vil blive udført på forvaltningsmyndighedens/det formidlende organs

niveau, mens den korrekte anvendelse af det faste beløb vil blive kontrolleret på støttemodtagerniveau.

Som for standardskalaer for omkostninger vil hovedvægten i revisionen blive lagt på at kontrollere det output, der kræves for refusion af det faste beløb. Hvis for eksempel betaling af et fast beløb vedrører afslutning af et uddannelsesprogram inden for en bestemt tidsramme, bør revisionen efterprøve, om programmet faktisk er blevet afsluttet inden for den fastsatte frist, om det er blevet gennemført i overensstemmelse med betingelserne i beslutningen om tilskud, osv.

Som i forbindelse med standardskalaer kan faste beløb indeholde en komponent for indirekte omkostninger.

Det forventes generelt, at udbetalinger af faste beløb er knyttet til fuldførelsen af projektet. Revisorer bør ikke acceptere faste beløb, der er blevet anmeldt til Kommissionen på forhånd og fuldt ud betalt uden forudgående gennemførelse af den tilsvarende del af projektet.

Normalt vil udbetaling af faste beløb være knyttet til levering af bestemte produkter eller tjenesteydelser. I modsætning til standardskalaer for omkostninger er betaling af modtageren ikke proportional med de leverede mængder (enheder). For faste beløb fører levering af et produkt eller tjenesteydelse til en 100 % udbetaling, mens manglende levering eller levering af en del af tjenesten eller produktet medfører en manglende betaling af tilskud (undtagen hvis mellemliggende trin klart er angivet i beslutningen om tilskud, med betalinger i forbindelse med disse mellemliggende trin). Revisorerne vil kontrollere, om bestemmelserne i beslutningen om tilskud er blevet korrekt anvendt, og de udbetalte og attesterede beløb afspejler betalinger, der er fastsat i beslutningen om tilskud. En konstatering, der kan betragtes som en uregelmæssighed, er, at modtageren ikke har leveret det fulde omfang af de tjenester eller produkter, der er fastsat i beslutningen om tilskud. I sådanne tilfælde anvendes en fuld korrektion af det betalte og erklærede engangsbeløb.

KAPITEL IV

Fælles horisontale bestemmelser

IV.1. BEREGNING AF STANDARDSATS FOR INDIREKTE OMKOSTNINGER, STANDARDSKALAER FOR ENHEDSOMKOSTNINGER OG FASTE BELØB

I medfør af artikel 11, stk. 3, litra b), i forordning (EF) nr. 1081/2006 og artikel 7, stk. 4, i forordning (EF) nr. 1080/2006 er fastsat fire betingelser, der skal opfyldes af metoderne til fastsættelse af standardsats for indirekte omkostninger, faste beløb og standardskalaer for enhedsomkostninger, snarere end at etablere en metode til beregning af disse: Beregningerne skal foretages på forhånd, og de skal være rimelige, afbalancerede og kontrollerbare. Disse betingelser tillader, at forvaltningen af tilskud kan forenkles, og der samtidig opretholdes en effektiv kontrol med udgifterne. Faktisk er det sådan, at hvor kontrollen af både værdien og mængden af projektets input i systemet med faktiske omkostninger sker efterfølgende, sker **kontrollen af værdien af input** ifølge de foreslåede bestemmelser om standardskalaer for enhedsomkostninger og faste beløb **på forhånd, og kun kontrol af mængde sker efterfølgende**.

IV.2. BETINGELSER, DER SKAL OPFYLDES FOR FORENKLEDE OMKOSTNINGER

IV.2.1 De skal være fastlagt på forhånd:

Det er vigtigt i støttebeslutningen at meddele modtagerne de præcise krav til dokumentation for anmeldte udgifter og de specifikke output eller resultater, der skal nås.

Derfor skal metoden med forenkledede omkostninger defineres på forhånd og skal indgå for eksempel i indkaldelsen af forslag eller senest i tilskudsbeslutningen. De relevante regler og betingelser skal indarbejdes i de nationale støtteregler for det operationelle program¹³. Det betyder også, at når standardskalaen for enheder, standardsatsen eller størrelsen (i tilfælde af faste beløb) er fastlagt, kan den ikke ændres under eller efter gennemførelsen af en operation for at kompensere for en stigning i omkostningerne eller underforbrug af det disponible budget.

Anvendelsesområdet for metoden med forenkledede omkostninger, der skal anvendes, dvs. kategorien af projekter og modtageraktiviteterne, som de vil være til rådighed for, skal være klart angivet.

Medlemsstaterne bør forsøge at finde en balance mellem et bredere anvendelsesområde, der sikrer overensstemmelse med betingelsen "rimelig og afbalanceret", og et snævrere anvendelsesområde, hvilket indebærer en risiko for overdifferentiering af satser og kan stride mod målsætningen om forenkling.

IV.2.2 De skal være rimelige:

Beregningen skal være rimelig, dvs. baseret på virkeligheden, ikke overdreven eller ekstrem. Hvis en given standardskala for enhedsomkostninger tidligere har været mellem 1 EUR og 2 EUR ville Kommissionens tjenestegrene ikke forvente at se en skala på 7 EUR. Ud fra dette synspunkt vil den

---

¹³ Enten på nationalt eller regionalt niveau eller specifikke for det pågældende program.

metode, der anvendes til at identificere enhedsomkostninger eller standardsatsen eller det faste beløb være af allerstørste betydning. Forvaltningsmyndigheden skal kunne forklare og begrunde sine valg. En "ideel" rimelig beregningsmetode ville kunne tilpasse satserne til særlige betingelser eller behov. For eksempel kan gennemførelsen af et projekt koste mere i et afsidesliggende område end i et centralt område på grund af højere transportomkostninger; dette element bør tages i betragtning, når der træffes beslutning om et fast beløb eller sats, der skal betales for lignende projekter i de to regioner. Under alle omstændigheder bør omkostningsforenkling ikke misbruges (f.eks. bør reglen om standardsats ikke føre til inflation i omkostningerne til drift, og operationer bør ikke opdeles med henblik på at tillade en systematisk anvendelse af faste beløb).

Formålet med revisionsarbejdet vil være at undersøge grundlaget, der er benyttet til at fastsætte satserne og om satserne, der er endeligt fastsat, faktisk er i overensstemmelse med dette grundlag.

*IV.2.3 De skal være **afbalancerede**:*

Den vigtigste tankegang bag begrebet "afbalanceret" er, at det ikke favoriserer nogle modtagere og operationer frem for andre. Beregningen af standardskalaer for enhedsomkostninger, fast beløb eller en standardsats sker for at sikre en lige behandling af modtagere og/eller operationer.

Eksempler kunne være forskelle i satser eller beløb, der ikke er begrundet i objektive forhold i forbindelse med modtagerne eller operationer, eller specifikke udtryk for politiske mål.

Revisorerne vil ikke acceptere beregningsmetoder, som uberettiget diskriminerer mod bestemte grupper af modtagere eller typer af operationer.

*IV.2.4 De skal være **kontrollerbare**:*

Fastlæggelsen af standardsatser, standardskalaer for enhedsomkostninger eller faste beløb bør være baseret på dokumentation, som kan kontrolleres. Forvaltningsmyndigheden skal være i stand til at påvise, på hvilket grundlag de er blevet udarbejdet. Det er et centralt spørgsmål for at sikre overholdelse af princippet om forsvarlig økonomisk forvaltning. Denne kontrol vil være en del af revisionssporet. Det vil ikke blive accepteret at definere "*ex nihilo*" standardskalaer for enhedsomkostninger, standardsatser eller faste beløb.

Ved fastlæggelsen af standardskalaer for enhedsomkostninger, faste beløb eller standardsatser for indirekte omkostninger træffer forvaltningsmyndigheden en begrundet afgørelse (i stedet for en uformel accept), og i denne begrundede afgørelse bør det præciseres, hvad grundlaget er. Faktisk viser de hidtil indvundne erfaringer om "standardsatser for indirekte omkostninger", at mange metoder kan anvendes til at fastsætte faste beløb og standardskalaer for enhedsomkostninger på forhånd, og de mest almindelige blandt dem en analyse af historiske data (undersøgelse, statistisk analyse, osv.).

Imidlertid kan også andre metoder til at basere beregningen på en analyse af de aktuelle faktiske omkostninger, knyttet til skalaen for enhedsomkostningerne, såsom dagpenge, stipendier, markedspriser, lignende skalaer, der anvendes af offentlige myndigheder, for så vidt de overholder betingelserne i artikel 11, stk. 3, litra b), i forordning (EF) nr. 1081/2006 og artikel 7, stk. 4, i forordning (EF) nr. 1080/2006, og de gælder for lignende sager.

Selv hvis dette skaber yderligere administrativ arbejdsbyrde er det også muligt at beregne enhedsomkostninger eller faste beløb ud fra en analyse af et detaljeret budget, som den potentielle modtager fremlægger, sammenlignet med det forventede output og med sammenlignelige operationer.

Man ville også kunne forestille sig, at medlemsstaterne arbejder ved indkaldelse af forslag: En medlemsstat kan på forhånd offentliggøre, på hvilket grundlag den vil beregne tilskud i form af faste beløb, og at dette igen er *rimeligt, afbalanceret og kontrollerbart*. Det betyder, at ansøgere skal vide, hvilke kriterier for tildeling vil blive anvendt, og at disse kriterier skal være standard og gælde for alle ansøgere til samme typer af projekter. For eksempel skal forvaltningsmyndigheden i tilfælde af en indkaldelse af forslag kunne besvare spørgsmål som: "Er denne indkaldelse af forslag fuldstændig for så vidt angår de nødvendige oplysninger? Er de elementer, der er nødvendige for at bestemme det faste beløb angivet og forklaret på forhånd? Har forvaltningsmyndigheden kontrolleret, at udgifter, der indgår i udkastet til detaljeret budget, for eksempel, er rimelige og acceptable med hensyn til fastsættelsen af det faste beløb i tilskudsbeslutningen?". En anden løsning kunne være, at den pågældende medlemsstat fastlægger et fast beløb for en bestemt aktivitet og indkalder forslag på grundlag af dette beløb og støtter de bedste forslag.

IV.2.5 Revisionsspor

I sin revision af beregningsmetoden vil Kommissionen fokusere på at kontrollere overholdelse af ovennævnte betingelser og vil ikke stille spørgsmål ved grundene til at vælge en bestemt metode frem for en anden. De ansvarlige myndigheder bør føre fyldestgørende optegnelser over beregningsmetoden og bør kunne dokumentere, på hvilket grundlag standardsatser, standardskalaer for enhedsomkostninger eller fast beløb er besluttet. Optegnelserne til dokumentation af beregningsmetoden vil være omfattet af kravene i artikel 90 i forordning (EF) nr. 1083/2006.

IV.2.6 Tilpasning af standardsats for indirekte omkostninger, faste beløb og standardskalaer for enhedsomkostninger

I artikel 11, stk. 3, litra b), i forordning (EF) nr. 1081/2006 og artikel 7, stk. 4, i forordning (EF) nr. 1080/2006 er der ikke fastsat nogen bestemmelse om tilpasning af standardsats for indirekte omkostninger, faste beløb og standardskalaer for enhedsomkostninger. Derfor er tilpasning ikke obligatorisk. Dog kan den administrerende myndighed finde det nødvendigt at tilpasse satserne, når den lancerer en ny indkaldelse af forslag, eller den kan gøre det med jævne mellemrum for at tage hensyn til indeksering eller økonomiske forandringer f.eks. i energiomkostninger, lønniveauerne, osv. Satserne kan være knyttet til et passende indeks eller regelmæssigt tages op til revision¹⁴.

Tilpassede satser bør kun gælde for projekter, der skal gennemføres i fremtiden, ikke med tilbagevirkende kraft (se kapitel IV, punkt 3)

For enhver eventuel ændring, der er gennemført, bør der være tilstrækkelig dokumentation til at begrunde de tilpassede satser eller beløb.

IV.3 GENEREL REVISIONSMETODE

Anvendelsen af metoden med forenkede omkostninger betyder en afvigelse fra den traditionelle fremgangsmåde med at spore hver euro af samfinansierede udgifter til de enkelte støttedokumenter.

---

¹⁴ Ændringen kan også være baseret på satsens "succes". For eksempel, hvis der er utilstrækkelig eller ingen interesse i uddannelse af langtidsledige personer til en given sats, kan det betyde, at satsen er fastsat forkert (dårlig balance mellem betalinger til proces- og betaling for succesfaktorer).

Derfor vil revisorerne, i tilfælde, hvor denne metode bruges, i forbindelse med afgørelse om udgifternes lovlighed og formelle rigtighed, ikke revidere de faktiske omkostninger, der ligger til grund for standardsatser for indirekte omkostninger, standardskalaer for enhedsomkostninger eller faste beløb. Hvis metoden med forenkede omkostninger anvendes, vil Kommissionen og de nationale revisionsorganer myndigheder fortsætte med at kontrollere omkostningerne i forbindelse med medfinansierede operationer og udføre kontrol af lovlighed og formel rigtighed. Ikke desto mindre vil der blive foretaget revision på en anden måde på grundlag af den beregningsmetode, der anvendes til at fastsætte standardsatser og faste beløb og ikke på grundlag af finansielle støttedokumenter pr. projekt.

Det er afgørende at understrege, at Kommissionen, forudsat at medlemsstaten har indført en veletableret metode til overholdelse af principperne om forsvarlig økonomisk forvaltning, og der ikke er tegn på svig eller misbrug, ikke vil sætte spørgsmålstejn ved det nationale system.

Revisionsmetoden, som vil blive anvendt i de tilfælde, hvor standardsatser for indirekte omkostninger, standardskalaer for enhedsomkostninger og faste beløb anvendes, vil bestå af følgende undersøgelser:

1. Kontrol af den beregningsmetode, der er anvendt til at fastsætte standardsatser, standardskalaer for enhedsomkostninger eller faste beløb, som skal være fastlagt på forhånd og være rimelige, afbalancerede og kontrollerbare.
2. Kontrol af korrekt anvendelse af den fastlagte metode ved undersøgelse af projektets output/resultater.
3. Kontrol på grundlag af princippet om "faktiske omkostninger" af de direkte udgifter (eller af deres beregning i tilfælde af brug af andre forenkede omkostningsberegningmuligheder) i tilfælde af standardsatser for indirekte omkostninger.

Det er vigtigt at bemærke, at metoden med forenkede omkostninger sigter på at mindske byrden med at have detaljerede finansielle støttedokumenter. Dette tilsidesætter ikke forpligtelsen til fuldt ud at overholde alle gældende EU-regler og nationale regler, såsom information til offentligheden, offentlige indkøb, lige muligheder, bæredygtigt miljø, statsstøtte mv.

IV.4. IKRAFTTRÆDELSE MED TILBAGEVIRKENDE KRAFT AF STANDARDSKALAERNE FOR ENHEDSOMKOSTNINGER OG FASTE BELØB

Bestemmelserne om standardskalaerne for enhedsomkostninger og faste beløb (og for EFRU-standardsatser for indirekte omkostninger) anvendes med virkning fra 1. august 2006.

Denne mulighed for anvendelse med tilbagevirkende kraft blev skabt for at sikre retssikkerheden i forbindelse med refusion af udgifter til nogle operationer, hvor der i henhold til nationale ordninger allerede har været bestemte tilfælde af standardskalaer for enhedsomkostninger.

Da standardsatsen, faste beløb og standardskalaer for enhedsomkostninger skal fastlægges på forhånd, kunne en anvendelse med tilbagevirkende kraft for operationer, der allerede er gennemført på grundlag af de faktiske omkostninger, i princippet være problematisk. Faktisk ville en sådan anvendelse med tilbagevirkende kraft normalt betyde en ændring af alle retsakter og åbning af muligheden for alle operationer for at sikre ligebehandling. Dette ville indebære en betydelig arbejdsbyrde for de nationale myndigheder og støttemodtagerne med risiko for potentielle uoverensstemmelser mellem de faktiske omkostninger og metoden med forenkede omkostninger.

Under alle omstændigheder, hvis en forvaltningsmyndighed vil anvende metoden med forenklede omkostninger med tilbagevirkende kraft, bør dette ikke ske ved afslutningen af operationen. Det er grunden til, at Kommissionen som et generelt princip på det kraftigste anbefaler at undgå brug af metoden med forenklede omkostninger med tilbagevirkende kraft. I tilfælde af flerårige aktioner er det dog imidlertid muligt at afvikle operationens regnskab og de tilsvarende aktiviteter efter en første del af operationen er gennemført, og derefter at indføre en mulighed for standardskalaer for enhedsomkostninger eller faste beløb for den resterende del/periode af operationen. I sådanne tilfælde bør perioden, som de anmeldte faktiske omkostninger vedrører, være klart adskilt fra den periode, for hvilken omkostningerne er angivet på grundlag af metoden med forenklede omkostninger, for at undgå, at projektomkostninger bliver angivet under begge systemer og med dobbelte erklæringer.

IV.5. KOMBINATION AF MULIGHEDER

Artikel 11, stk. 3, litra b), i forordning (EF) nr. 1081/2006 og artikel 7, stk. 4, i forordning (EF) nr. 1080/2006 skaber mulighed for, at forvaltningsmyndigheden kan vælge mellem fire muligheder til at administrere tilskud, der medfinansieres af et EFRU- eller ESF-program:

- a) faktiske omkostninger, herunder både direkte og indirekte omkostninger
- b) indirekte omkostninger beregnet på et grundlag af en standardsats i forhold til de direkte omkostninger
- c) omkostninger efter en standardsats beregnet på grundlag af standardskalaer for enhedsomkostninger
- d) faste beløb.

Disse muligheder kan udelukkende i følgende tilfælde kombineres, med henblik på at undgå dobbeltfinansiering af de samme udgifter:

- (1) De skal hver især dække forskellige kategorier af støtteberettigede omkostninger,
- eller (2) de skal bruges til forskellige projekter i samme operation (pr. definition er en operation et projekt eller gruppe af projekter).

Eksempel 1: Forskellige kategorier af støtteberettigede omkostninger

Eksempel på et uddannelsesforløb, der kombinerer:

- en standardskala for enhedsomkostninger til lønninger til underviserne, for eksempel 450 EUR/dag
- faktiske omkostninger: lokaleleje = 800 EUR/måned i 6 måneder
- standardsats for indirekte omkostninger, for eksempel 10 % af de direkte omkostninger.

Ved afslutningen af uddannelsen, hvis 100 underviserdage dokumenteres, vil ydelsen blive udbetalt på følgende grundlag:

Direkte omkostninger:

løn til undervisere 100 dage x 450 EUR = 45 000 EUR

kursuslokale: 6 måneder x 800 EUR = 4 800 EUR

Tilsammen direkte omkostninger: 49 800 EUR

Indirekte omkostninger: 10 % af de direkte omkostninger = 10 % x 49 800 EUR = 4 980 EUR

At betale i tilskud: [45 000 EUR + 4 800 EUR] + 4 980 EUR = **54 780 EUR**

I dette tilfælde synes forskellige kategorier af omkostninger at være involveret: løn til undervisere, lejeudgifter til lokale, indirekte omkostninger. Men for at kontrollere, at der ikke er dobbelt finansiering skal myndighederne sikre, at standardskalaen for enhedsomkostningerne ikke vedrører eventuelle udgifter til leje af lokalet eller andre indirekte omkostninger (løn til administrativt personale eller til revisor for eksempel). Omvendt gælder det samme for fastlæggelsen af indirekte omkostninger, der ikke vedrører udgifter omfattet af standardskalaen for enhedsomkostninger eller faktiske udgifter til leje af lokalet.

Hvis der er risiko for overlapning, skal forvaltningsmyndigheden skulle vælge den mest passende mulighed, der kunne tildeles operationen, for at undertrykke enhver (risiko for) dobbeltfinansiering.

I betragtning af at standardskalaerne for enhedsomkostninger eller standardsatsen for indirekte omkostninger skal kunne kontrolleres, vil det på ethvert tidspunkt være muligt at kontrollere, at der ikke er tale om dobbeltfinansiering. Dette tjek bør dog allerede gøres ex ante af forvaltningsmyndigheden, i det øjeblik formen for projektet er valgt.

Eksempel 2: Finansiering af forskellige projekter i den samme operation

Eksempel på en operation i to trin, der kombinerer et uddannelsesprojekt for unge arbejdsløse, efterfulgt af et seminar for potentielle arbejdsgivere i regionen:

Omkostningerne i forbindelse med uddannelsen kan udbetales på grundlag af standardskalaen for enhedsomkostninger (for eksempel 1 000 EUR/uddannelsesdag). Seminaret vil kunne blive udbetalt på grundlag af faste beløb.

I betragtning af at der er to forskellige projekter inden for den samme operation, er der ingen risiko for dobbeltfinansiering, for så vidt udgifterne til hvert projekt er klart adskilt.

Fra et revisionssynspunkt bør revisionen i tilfælde af en kombination af muligheder ud over den kontrol, der kræves for de enkelte typer af "forenklede omkostninger", der er beskrevet i de foregående kapitler, kontrollere, at dele af en operation ikke er blevet omfattet af mere end én type af muligheder, som fører til en dobbelt angivelse af omkostningerne.

IV.6. VIRKNINGEN AF METODEN MED FORENKLEDE OMKOSTNINGER FOR ATTESTERING AF UDGIFTER

Metoden med forenklede omkostninger ændrer begrebet udgifter "betalt" af modtagerne, der skal være attesteret i oversigten over udgifter. Medlemsstaterne har stadig mulighed for at udbetale et forskud til støttemodtagerne i tillæg til mellemliggende betalinger eller den endelige betaling, men fastlæggelsen af, hvad der betragtes som en forudbetaling, vil blive anderledes. I tilfælde af standardsats for indirekte omkostninger betragtes indirekte omkostninger som "betalte" i forhold til de direkte omkostninger: Hvis 50 % af de direkte omkostninger er betalt af modtageren, kan 50 % af de indirekte omkostninger (dog højst 20 % af de direkte omkostninger) betragtes som betalt. Omvendt, hvor hovedparten af "indirekte omkostninger" er front-loaded, uden at der er afholdt underliggende direkte omkostninger, bør de anses for udelukket fra at blive attesteret over for Kommissionen på tidspunktet for anmeldelse af udgifter, fordi de ville blive betragtet som et forskud til modtageren.

I tilfælde af standardskalaer for enhedsomkostninger og faste beløb er der heller ikke nogen "betalte udgifter" i gængs forstand. "Betalte udgifter" vil blive beregnet på grundlag af anmeldte og atterterede mængder og ikke på grundlag af betalinger til modtagerne. Selv hvis de er

sammenfaldende, beregnes udgifter, der skal attesteres over for Kommissionen, på basis af attesterede mængder og ikke på basis af betaling til modtageren. For eksempel kunne betalinger til modtagerne ske på månedsbasis (1/10 af tilskuddet hver måned i løbet af 9 måneder + den endelige betaling) uden nogen dokumentation for mængder, med undtagelse af den endelige betaling. Et sådant system bør anses for acceptabelt, men de månedlige betalinger betragtes som forskud, og skal ikke attesteres over for Kommissionen (undtagen i tilfælde af statsstøtte i henhold til betingelserne i artikel 78, stk. 2, i forordning (EF) nr. 1083/2006). De nationale myndigheder skal afvente den endelige betaling, hvor mængderne er attestet og kontrolleret, før de kan anmelde udgifterne til operationen.

IV.7. ANMELDELSE AF FORANSTALTNINGER, DER FALDER IND UNDER ARTIKEL 34, STK. 2, I FORORDNING (EF) NR. 1083/2006 I FORHOLD TIL METODEN MED FORENKLEDE OMKOSTNINGER

I henhold til artikel 11, stk. 4, i forordning (EF) nr. 1081/2006 og artikel 7, stk. 3, i forordning (EF) 1080/2006 skal "krydsfinansierede" foranstaltninger anvende reglerne for støtteberettigelse fra den anden fond: Da EFRU og ESF nu har de samme regler for støtteberettigelse, for så vidt angår forenkledede omkostninger, er det nu muligt at anvende metoden med forenkledede omkostninger i forbindelse med krydsfinansierede projekter.

Specifikt gælder det for reglen om standardsatser for indirekte omkostninger i forbindelse med krydsfinansiering, at der bør gælde to standardsatser i forbindelse med hver "ESF"- og "EFRU"-del af operationen. ESF- og EFRU-standardsatser for lignende operationer vil blive anvendt til henholdsvis ESF- og EFRU-delene. Brug af et gennemsnit af de to satser er umulig, fordi den relative andel af hver enkelt del kan variere i løbet af gennemførelsen. Hvis der ingen sats findes for den anden fond for en lignende type af operationer (for eksempel fordi reglen ikke gælder for den anden fond, eller fordi der ikke er lignende operationer, der finansieres af den anden fond), skal forvaltningsmyndigheden beslutte om den gældende sats i henhold til de almindelige retsprincipper (rimelige, afbalancerede, kontrollerbare).

Anvendelsen af metoden med forenkledede omkostninger kræver stadig, at medlemsstaterne overholder loftet på 10 % pr. prioriteret opgave. "Krydsfinansierede" beløb bør vurderes fra sag til sag på grundlag af de data, der bruges til at definere metoden med forenkledede omkostninger.

Hvis standardskalaen på 6 EUR/time x deltager omfatter køb af udstyr til 0,50 EUR/time vil det krydsfinansierede beløb blive 0,50 EUR x antal "timer x deltager", der er gennemført. Det samme princip gælder for faste beløb: Hvis udkastet til detaljeret budget indeholder nogle "krydsfinansierede udgifter", vil de blive regnskabsført og overvåget separat. For eksempel udgør inden for et fast beløb på 20 000 EUR, der finansieres af et ESF-OP, EFRU-udgiftstypen 5 000 EUR. Ved afslutningen af operationen vil det krydsfinansierede beløb være det beløb, der er fastlagt på forhånd (20 000 EUR, hvoraf 5 000 EUR er af EFRU-udgiftstypen) eller "nul", hvis tilskuddet ikke er betalt. Det binære princip for faste beløb vil også gælde på krydsfinansierede udgifter.

I tilfælde af en standardsats for indirekte omkostninger vil der det krydsfinansierede beløb blive beløbet "krydsfinansierede direkte omkostninger", der lægges til de indirekte omkostninger, der beregnes med den standardsats, der gælder for disse "krydsfinansierede direkte omkostninger". For eksempel udgør inden for en operation på 15 000 EUR, der finansieres af et EFRU-OP, "ESF-typen" af direkte omkostninger 3 000 EUR, og indirekte omkostninger beregnes som 10 % af de

direkte omkostninger (300 EUR). Det krydsfinansierede beløb vil være 3 300 EUR¹⁵. Hvis de direkte omkostninger bliver reduceret ved afslutningen af operationen, vil det krydsfinansierede beløb blive reduceret efter samme formel.

IV.8. Forenelighed mellem metoden med forenklede omkostninger og statsstøttere reglerne

Metoden med forenklede omkostninger, der er fastsat i artikel 7, stk. 4, i forordning (EF) nr. 1080/2006, som ændret ved forordning (EF) nr. 397/2009, og artikel 11, stk. 3, litra b), i forordning (EF) nr. 1081/2006, som ændret ved forordning (EF) nr. 396/2009, finder anvendelse, uden at reglerne om statsstøtte tilsidesættes, herunder især dem, der gælder for ordninger, der er fritaget fra kravet om anmeldelse (f.eks. støtte, der ydes i henhold til den generelle gruppefritagelsesforordning (EF) nr. 800/2008). Ligeledes skal bestemmelserne i forordning (EF) nr. 1998/2006 om "de minimis"-støtte tages i betragtning.

Før der træffes beslutning om anvendelsen af forenklede udgifter til projekter, der skal gennemføres ved hjælp af statslige støtteordninger, skal forvaltningsmyndighederne sikre, at de udgifter, som metoden med forenklede omkostninger anvendes på, er tilskudsberettigede, sikre overholdelse af støtteløfter og vurdere, om metoden med forenklede omkostninger er egnet til en given ordning.

---

¹⁵ "EFRU-typen" af direkte omkostninger ville udgøre 9 750 EUR, og med en standardsats på 20 % vil de indirekte omkostninger omfattet af standardsatsen for denne del være 1 950 EUR.

Bilag: Relevante bestemmelser

Artikel 11, stk. 3, litra b), i forordning (EF) nr. 1081/2006, som ændret ved forordning (EF) nr. 396/2009

3. Følgende omkostninger anses for udgifter, der er berettigede til støtte fra ESF, jf. stk. 1, hvis de er pådraget i overensstemmelse med nationale regler, herunder regnskabsregler, og på de nedenfor anførte specifikke betingelser:

...

b) i tilfælde af tilskud:

i) de indirekte omkostninger angivet efter en standardsats på op til 20 % af en operations direkte omkostninger

ii) omkostninger efter en standardsats beregnet på grundlag af standardskalaer for enhedsomkostninger fastlagt af medlemsstaterne

iii) faste beløb til dækning af alle eller dele af omkostningerne ved operationen.

De i litra b), nr. i), ii) og iii), omhandlede muligheder kan kun kombineres, hvis de hver især dækker forskellige støtteberettigede omkostningskategorier, eller hvis de anvendes til forskellige projekter som led i samme operation.

De i litra b), nr. i), ii) og iii), omhandlede omkostninger fastlægges på forhånd på grundlag af en rimelig, afbalanceret og kontrollerbar beregning.

Et fast beløb som omhandlet i litra b), nr. iii), kan ikke overstige 50 000 EUR.

**Artikel 7, stk. 4, i forordning (EF) nr. 1080/2006, som ændret ved
forordning (EF) nr. 397/2009**

4. For så vidt angår tilskud anses følgende omkostninger for udgifter berettiget til støtte fra EFRU, hvis de er afholdt i overensstemmelse med nationale regler, herunder regnskabsregler, og på de nedenfor anførte specifikke betingelser:

i) indirekte omkostninger angivet efter en standardsats på op til 20 % af den pågældende operations direkte omkostninger

ii) omkostninger efter en standardsats beregnet på grundlag af standardskalaer for enhedsomkostninger fastlagt af medlemsstaterne

iii) faste beløb til dækning af alle eller dele af omkostningerne ved operationen.

De i nr. i), ii) og iii) anførte muligheder kan kun kombineres, hvis de hver især dækker forskellige støtteberettigede omkostningskategorier, eller hvis de anvendes til forskellige projekter som led i samme operation.

Omkostningerne i nr. i), ii) og iii) fastlægges på forhånd på grundlag af en rimelig, afbalanceret og kontrollerbar beregning.

Et fast beløb som omhandlet i nr. iii) kan ikke overstige 50 000 EUR."